СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIV. Ч. 296. Джерзи Ситі, Н. Дж., второк, 21. грудня, 1926. VOL. XXXIV. No. 296. Jersey City, N. J., Tuesday, December 21. 1926. THREE CENTS.

АМЕРИКА ЛАГОДИТЬСЯ ДО БУДОВИ ВЕЛИКОЇ ФЛЬОТИ

В КОНҐРЕСІ ПРЕДЛОЖЕНО ЗА ЗГОДОЮ ПРЕЗИДЕНТА „БИЛ" НА 10 КРУЖЛЯКІВ.

ВАШИНҐТОН, 18. грудня. — Конґресмен Батлер, голова фльотного комітету в палаті послів, вніс там внесок на визначенне 140 міліонів долярів на вибудованне нових 10 кружляків для американської фльоти.

Ще більше цікавою новинкою є те, що Батлер мав зробити сей внесок на основі порозуміння з президентом Кулиджом, який у сей спосіб хоче дати до зрозуміння Японови й Анґлії, що коли вони хочуть збільшувати тепер свої фльоти проти вашинґтонської умови про зниженнє морських зоружень, то Америка все буде готова додержати їм кроку.

Федеральний уряд має саме бути під вражіннєм, що Япан, Анґлія, Франція й Італія ломлять вашинґтонську угоду.

БИЗНЕСМЕНИ ПОБИВАЮТЬСЯ ЗА СЕБЕ.

ВАШИНҐТОН, 18. грудня. — Торговельна Палата Злучених Держав предложила нині податковій комісії палати послів конґресу довший меморіял про потребу скасовання податків від корпорацій. Податок не повиненби ніколи переносити 10 процентів.

БОРОТЬБА В КРАВЕЦЬКІЙ ЮНІЇ ЗАОСТРЮЄТЬСЯ.

НЮ ЙОРК, 18. грудня. — Щоби піддержати комуністичних провідників місцевих відділів кравецької юнії в їх боротьбі проти уряду межинародної юнії, місцеві комуністи урядили сьогодня великі збори в Медисон Сквер Ґардені.

Хоча на збори запрошено всіх кравців, запевняючи їх, що кождий буде могти висказати свобідно свою думку, на збори допускали лишень певних комуністів, а для стереження зборів перед нападом „контрреволюції" наймлено двіста полісменів.

Комуністи хочуть тепер закінчення страйку, а межинародні урядники кажуть, що страйк піде далі.

ЗАТОПЛЕННЄ ГОРІЮЧОГО КОРАБЛЯ.

ВАШИНҐТОН, 18. грудня. — Не далеко від Кейп Лукавт Лайтшип, коло побережа Норт Каролайни, затонув вітрильний корабель Линкольн, що належав до прибережної сторожі. Він занявся був з невідомої причини і потонув, заким доплив до берега. З ним потонуло 6 моряків.

ПОМИЛУВАННЄ БУВШОГО КОНҐРЕСМЕНА.

ВАШИНҐТОН, 18. грудня. — Департамент справедливости заявився за помилуваннем бувшого конґресмена Джана Ленґлі з Кентакі, котрого засуджено свого часу за нарушеннє прогибіції на два роки вязниці, а який досі відбув уже 11 місяців кари.

ОДНА ФАБРИКА ПОГОДИЛАСЯ ЗІ СТРАЙКАРАМИ.

ПАСЕЙК, Ню Джерзі, 18. грудня. — Ткальняне підприємство Данді Текстил Ко. зробило нині зі страйковим комітетом угоду за покінченнє страйку. Се вже четверте підприємство, яке пішло на згоду з робітниками.

„СИНІХ ЗАКОНІВ" НЕ МОЖНА ВИКОНУВАТИ.

ЕРВИНҐТОН, Ню Джерзі, 18. грудня. — Театри рухомих образків у сій околиці заявляють, що вони не будуть замикати своїх бизнесів у неділі, бо „синіх законів" з 1854. року про строге святкованнє свят не можна виконувати.

МЕКСИКАНСЬКИЙ КОНЗУЛЬ ПЯТНУЄ ПАСТИРСЬКИЙ ЛИСТ ЕПИСКОПІВ.

НЮ ЙОРК, 18. грудня. — Мексиканський конзуль у сьому місті видав публичну відповідь на недавний пастирський лист американських римо-католицьких епископів проти мексиканського уряду.

Конзуль заявляє, що мексиканський уряд годиться на те, щоби його відношення до церкви оцінювано після американських мірил. Підчеркнувши американську ідею терпимости для всякої віри та ідею розділу держави від церкви, конзуль показує, що історія римо-католицької церкви в Мексику се одна низка нетерпимости для других вір. В Мексику ще в 1820. році існувала римо-католицька інквізиція, себто церковний суд, який переслідував кождого, хто не годився на віру або на політику римо-католицьких епископів. Римо-католицька церква була злучена з державою, і вживала державної сили, щоби переслідувати другі церкви.

Римо-католицька зерква не має права покликуватися на свої заслуги для независимости Мексика від еспанського королівства, бо в 1815. році римо-католицька церква засудила на смерть Хосе Марію Моралеса, римо-католицького священика, обжалованого за „ересь независимости Мексика".

ФІЛЬОСОФ ПРО ЖІНКУ.

НЮ ЙОРК, 19. грудня. — Вил Дюрент, автор популярної „Історії фільософії", мав тут в одній з церков відчит про духові ріжниці межи мущиною а жінкою.

Дюрент подав наперед, як на жінку дивилися найбільші фільософи світа; виходилоби з того, що жінка є важним товчком життя світа. Жінка є консервативна, релігійна та вважає мущину передовсім за добувача хліба. Домом править не мущина, а жінка. Через жінку мущина забуває свої ідеали молодости.

СМЕРТЬ ДІТЕЙ В ОГНИ.

БРИДЖТОН, Ню Йорк, 17. грудня. — Пані Генбі запаливши в кухни, в своїй хаті, пішла до поблизького ліса найти більше дров. Коли вертала, побачила, що хата в огни. Вона кинулася чим скорше до хати, в якій вона лишила своїх двоє дітий. Огонь обсмалив її волосся й попік її лице, так що вона мусіла вертати. Діти погоріли.

ЖИДИ ЗБИРАЮТЬСЯ ПРОТЕСТУВАТИ ПРОТИ РУМУНІЇ.

НЮ ЙОРК, 19. грудня. — Американський Жидівський Конґрес, що радить в Готели Пенсилвенії, постановив виступити з публичним протестом проти переслідування Жидів і других не-Румунів румунським урядом.

З ЗАКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

До арештування д-ра А. Рудого подано нам кілька цікавих заміток. Чеська поліція арештувала уроженця Галичини Кунду, та при допитах уживала супроти нього побоїв. Бажаючи хоч на ороткий час звільнити себе від знущань, та щоби зложити якесь „важніше" зізнання, вказав Кунда на д-ра А. Рудого як на того, з котрим закопував скриню з амуніцією. Ведений улицями Кунда на місце, де мала бути закопана скриня, кричав до всіх прохожих: „Люде, ратуйте, поліція бє, все. що я зізнав, неправда, бо я зізнавав з болю". На підставі цих зізнань др. А. Рудий перебуває близько вже два місяці у вязниці. Тепер звозять селян з кількох повітів, і, показуючи їм д-ра А. Рудого, допитують, чи це той, що давав гроші на агітацію. Чеська поліція взагалі переняла „східно-французські" методи. Стала перечуленою на точці відірвання „ченсьці од цалосьці" та вітрить всюди небезпеку. В послідних часах почала воювати із синьо-жовтими прапорами, розганяє навіть церковні процесії. Не дай Боже з Івана пана!

НЕМОРАЛЬНЕ ЖИТТЄ — СМЕРТЬ.

Неморальне життє загнало до гробу Розалію Ґурник з Миколаєва над Дністром. Її чоловік від довшого часу перебуває в Америці. За той час Розалія знайшла собі коханка і породила сина, якого віддала на друґе село на виховання, бо хотіла тим способом укрити перед сусідами і перед чоловіком сина з незаконної любови. Але чоловік не вертав, а Розалія знов знайшла собі коханка. Був ним її сусід Іван Курнал. Вкоротці почулась при надії. Але від її чоловіка прийшло письмо, що він вертає домів з заробленими грішми. Тоді Розалія, боячись мужа, поїхала до Стрия і тут зайшла до бабиповитухи, яка зігнала плід. Але Розалія так тяжко при тім захорувала, що серед страшних мук померла. Перед смертю призналася, що повитуха Піхоцька дала їй якісь порошки на зігнаннє плоду. Тепер Піхоцька буде відповідати перед судом.

ГРУДЕНЬ МІСЯЦЬ „ПРОСВІТИ"

—o—

ПАМЯТАЙМО, ЩО В МІСЯЦЮ ГРУДНИ ПРИПАДАЮТЬ УРОДИНИ НАЙСТАРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА" У ЛЬВОВІ.

В ТІМ МІСЯЦЮ ВІДНОВЛЯЄМО ВКЛАДКИ, ЯКІ ВИНОСЯТЬ $2, А ЗА ЯКІ ОДЕРЖУЄМО КАЛЕНДАР І КНИЖКИ „ПРОСВІТИ" І СКЛАДАЄМО ОСІБНИЙ ДАР НА ПОТРЕБУ ПОШИРЕННЯ ПРОСВІТИ МІЖ НАШИМ НАРОДОМ.

ВКЛАДКИ І ЖЕРТВИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА СЛІДУЮЧУ АДРЕСУ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411, PHILADELPHIA, PA.

РОЗБИШАЦТВО В ГАЛИЧИНІ.

Збуї нападають вже людей не тільки на дорозі, але в хаті нині ніхто не є безпечний перед ними. Оноді в селі Осека коло Дембіци напало трох збуїв на хату господаря Павелка. Цей збудився і наробив крику. Збуї стали втікати, а оден з них стрілив до Павелка і ранив його так в черево, що він рано помер. — Тої самої ночі в селі Неґочині коло Дембіци напали збуї на найбогатшого господаря Котка. Вони збудили господаря і зажадали грошей, погрожуючи револьверами. Переляканий Котко завів їх до комори і показав всі гроші, що має. Але видко, що тих грошей було замало збуям, бо оден стрілив до него і убив його на місці. Опісля збуї обрабували хату і повтікали. — Цікаву пригоду зі збуями мала оноді Каська Шкремитко в Зашках коло Яворова. Боячися нападу, просила вона завжди свого зятя на ніч. Але оноді зять пішов на варту і стара Каська спала сама в хаті. Збуї про це все знали, зайшли до хліва, забили свиню і витягнули її в поле. Опісля вернули, щоби обрабувати хату. Але двері так були добре затарасовані, що збуї не могли увійти. Тому вилізли на хату, зірвали кілька сніпків, влізли дірою на стрих, а звідтам до хати. Каська збудилась і засвітила свічку. І хоть вона вже стара, але відважна така, що і з хлопом до бійки стане. От і тепер, коли, засвітивши свічку в хаті, побачила двох збуїв, кинулася на них і зірвала одному шапку з голови. Збуй вистрілив до неї з карабіну. Але куля послизнулася і лиш легко ранила Каську. Тепер збуї з одежею стали втікати до саду, а Каська за ними. Тут вистрілив збуй ще раз, але Каська такого крику наробила, що збуї кинули все, що зрабували і втікли. Але шапка зрадила їх. Люди пізнали, що ця шапка є Олекси Мися. Його арештовано.

ПІМСТА НАЙМИЧКИ.

В Прондніку Червонім господар Сітка виповів службу 22-літній слузі Анні Корчак. Вона, не маючи де подітись, з пімсти підпалила хату і стодолу свого господаря, а сама зарилась в стодолі в солому і так згоріла. Все господарство Сітки пішло з димом.

БАНДИТИ ЗНОВ ГУЛЯЮТЬ.

20. VII. ц. р. о годині 7. вечера, трох невідомих бандитів, узброєних рушницями, револьверами і ґранатами, одягнутих поліціянтами, переправившись на човнах через ріку Вижівку, з возом і конем від села Глухи, кременецької волости, ковельського повіту, підїхали на хутір „Межерічки" і напали на хату селянина с. Видраниці, гірницької волости, ковельського повіту, Якима (сина Миколи) Назарука; скатували його, також його жінку й сусіда Григора Томашука до непритомности. Били їх прикладами й полінами, навіть хотіли порізати, вимагаючи долярів. Дітей позаганяли на піч і нікому в хаті не дозволяли ні кричати, ні плакати. Шукаючи долярів по хаті, бандити розвалили плитку, кажучи, що гроші замуровані. В помешканні світили електричними лямпками і поміж собою розмовляли по польськи. Забрали у Назарука 32 доляри і всю його й жінчину одежу, не залишивши навіть сорочок, а в сусіда Гр. Томашука зняли верхню одежу і забрали 12 зол. Поскладали все це на свою фіру і відїхали в ліс в напрямок с. Замшани. Селяне з хуторів, боячися бандитів, втікають до села, бо ніхто не певний, чи завтра і з ним не трапиться таке нещастя. Маємо, — пишуть до луцької „Громади" — недалеко села в м. Ратні поліцію, та і кругом нас є поліції дуже багато. Собак вона майже скрізь постріляла, а бандити бють і грабують людей, розїзджаючи на власних фірах.

Як доносять до згаданого часопису далі, бандитизм у тих самих районах Ковельщини (ґміни: Седлище, Несухоїжі й Датинь) набирає застрашаючих розмірів. Поліція з цим ніби бореться, але без наслідків.

ВОЗЯТЬСЯ ЯК КІТКА З ОСЕЛЕДЦЕМ.

Так власне возяться в Польщі зі „Студіюм Рутенум". В новім буджетовім прелімінарі пол. міністерства освіти знов є згадка про той феномен, одначе осідку вже не зазначено. Тамтого року ще фіґурував Краків.

БОЖЕВІЛЬНА ДИКТАТУРА.

Грецький ґенерал Панґальос, арештований після перевор..у, уявив собі, що є... византійським імператором. Стоїть перед зеркалом у паперовій короні і видає прикази... вязничним сторожам. „Імператор" командує своєю фльотою і вибирається в покорож до Констатинополя. Цікаво, що опінія в Атенах є тої думки, що Панґальос грає комедію божевільного, щоби таким робом добитись випущення на волю.

ЗАЛІЗНИЦЯ В ПОЛЬЩІ ДОРОЖІЄ.

Дороженча в Польщі зростає поволи, але певно. Рада польських міністрів ухвалила нову підвижку залізничої тарофи. Підвижка стала обовязувати вже від 1-го грудня с. р.

ВИБРАНО НОВОГО ПРЕЗИДЕНТА В ЛИТВІ

РИҐА, 19. грудня. — Державний переворот в Литві покінчений без проливу крови. Нове правительство з премієром проф. Вальдемаром обняло урядованнє. Зібраний парлямент приняв до відома резиґнацію дотеперішного президента Ґриніюса та вибрав нового М. Сметону, який стояв на чолі перевороту. Сметона одержав 38 голосів проти двох.

По перевороті привернено нормальний рух на поїздах і в почті та телеґрафі. По радіо подано по французьки перебіг перевороту та його причини. Піднесено, що цілий переворот відбувся без всякого протесту з боку народу, з чого треба заключати, що попереднє правительство не мало в народі симпатії.

Скиненому правительству закидували велику симпатію до совітів. Через те совіти правили в Литві як у себе в дома і приготовляли на січень большевицький переворот.

МОСКВА ДОБАЧУЄ В ЛИТОВСЬКІМ ПЕРЕВОРОТІ ПОЛЬСЬКУ ІНТРИҐУ.

МОСКВА, 19. грудня. — Литовський переворот дуже занепокоїв совіти. Оба урядові органи „Ізвестія" і „Правда" вважають той переворот початком великого заколоту, який може довести до війни на сході. Вони твердять, що заговір повстав за намовою Польщі, бо в послідних часах литовські католики дуже часто пертрактували з Пілсудским. Заговірники мали обіцяну поміч з боку Польщі. Ту поміч вони дістануть рівнож тоді, колиб вибух страйк, або повстаннє проти нового режіму.

Польща хоче за всяку ціну положити свою руку на Литві. Вона навіть одержала на це тиху згоду від Німеччини, яка погодиться на польське панованнє на Литві, коли Польща зречеться прав до данціґського коридора.

ЗМЕНШУЮТЬ ФРАНЦУСЬКУ АРМІЮ.

ПАРИЖ, 19. грудня. — Заки розійшовся парлямент на святочні ферії, ухвалено закон про зменшення військової сили і заведення однорічної військової служби. Плян цей буде в цілости переведений аж в 1929 році. Але вже в слідуючім році буде зменшена армія о 80,000 жовнірів, в 1928 р. о 110,000, а в 1929 р. о 125,000 жовнірів. Офіцирський корпус не буде зменшений.

Теперішний стан французької армії виносить 600,000 жовнірів. Перед війною військова служба в Франції тревала три роки, подібно як в Австрії.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ШУКАЄ РОЗВЯЗКИ ХІНСЬКОГО ПИТАННЯ.

ПЕКІНҐ, 19. грудня. — Британський дипльоматичний представник переслав до всіх чужинецьких заступників довірочну ноту, в якій подано, як задивляється Велика Британія на теперішнє положеннє в Хінах та що випадає робити чужинецьким державам супроти назріваючих подій і конфліктів.

Зміст ноти не подано до прилюдного відома. В тій ноті британський уряд дає пропозиції зі свого боку і просить другі держави, заняти супроти них свої становища. Чужинецькі заступники вислали зміст ноти своїм правительствам і ждуть на інструкції.

ПРОТИБРИТІЙСЬКИЙ РУХ В ХІНАХ ЗРОСТАЄ.

ГАНКОВ, 19. грудня. — В місцевости Ганіянґ, в сусідстві Ганкова, зібралися репрезентанти від 150 хінських орґанізацій і зорґанізувалися в ціли спільної пропаґанди проти Анґлії і маршала Ченґа. Всюди розліплено плякати, які взивають населення до скинення британської неволі. Контонські власти при помочи війска пробували навіть відбирати Анґлійцям концесії, але мусіли відступити супроти наступу британської фльоти.

ВЧАТЬ АМЕРИКАНЦІВ, ЯК ПИТИ ВИНА.

ПАРИЖ, 19. грудня. — Французька ґазета „Добре вино Франції" приносить артикул, в якім взиває французьких кельнерів і властителів ресторанів, щоби привчили Американців, як пити добрі вина, бо кажуть, що бідні Французи, які не можуть позволити собі на пиття добрих вин, не можуть стерпіти, коли бачуть богатих Американців, як вони замовляють найлучші і найдорозші вина і пють їх як воду. Часопис каже, що коли язик і піднебіння Американців не має доброго смаку що до вина, так хай краще пють вина звичайні.

ФРАНЦІЯ ЗАВОДИТЬ У СЕБЕ НІМЕЦЬКІ ГАЛЬМИ.

ПАРИЖ, 19. грудня. — Велике фінансове підприємство, в якім головно заанґажовані німецькі банки, розвело сильну аґітацію за тим, щоби в Франції завести на тягарових поїздах нову систему гальмів Кунце Кнорр, яка має бути далеко краща від Вестінґгавз і яку заведено вже в других модерних европейських державах.

Така зміна коштувала би Францію 2,500,000,000 франків, але всі ті гроші пішли би на кошт репарацій. По всякій правдоподібности Франція згодиться на ту пропозицію, а це тимбільше, що вона скомбінована в сей спосіб, що й Вестінґгавз Компанія буде мати з того зиски.

ДРУГИЙ СИН ШВЕДСЬКОГО КОРОЛЯ ІДЕ ДО АМЕРИКИ.

ШТОКГОЛЬМ, 19. грудня. — Дня 29. грудня виїде з Европи до Америки князь Вилієм, другий син шведського короля Ґустава, щоби виголосити тут ряд лекцій про свої пригоди в глубині Африки.

При всякій нагоді складаймо жертви на Сиротинець-Захист Українського Народного Союза.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Ситі і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАГОРОДА ЗА ІДЕЙНУ ПРАЦЮ

Панує серед нас таке переконанне, що в нас за добру роботу не то що не дають ніякого признання, але ще дуже часто лають. Висловом того є наша народна приповідка: За моє жито, ще мене й бито.

Хто тільки брав якунебудь участь в народній роботі, мав нагоду переконатися о правдивости тої приповідки. Річ ясна, що таке саме буває і у других народів, але від невдячности ми, Українці — специялисти.

А так не повинно бути. Культура власної душі, наша благородність вимагає, щоби тим людям, які своєю посвятою, працею і завзяттям приносять користь для цілого загалу, віддати честь і признанне. А зробити це треба тому, щоби тих старих і випробуваних народних робітників ще далі піддержати в їх запалі, а це наступить, коли вони побачуть, що другі люди пізнали і оцінили їх труд. Кожда людина відчуває радість з такого признання. Цеж річ людська, чомуж його не дати, коли людина на нього заслугує. А таке признанне має і виховавче значінне. Воно загріває других до ідейної праці, воно збуджує амбіцію.

У. Н. Союз ризвинувся головно завдяки праці ідейних громадян. Одні з них вже в могилі, а другі при життю. Про одних Головний Уряд має відомости, а про других ні. А Союз хотів би бути дійсним Батьком і є рад з того, коли може якогонебудь члена особливо піднести. Тому то з великою приємністю згадуємо на иншім місци про заслуги одного з наших громадян, який трудився для Союза через 20 літ. Згадали би ми рівнож радо і про других, колиб відділи памятали за обовязок вдячности супроти тих Союзовців, що довгими літами душу й тіло вкладають в те, щоби наш нарід зорганізувати і згуртувати в одній Союзовій Родині, та подали до Головного Уряду свої ухвали що до діяльности тих ідейних громадян.

Цеж потрібне рівнож і до історії нашої орґанізації. Бо У. Н. Союз це народна орґанізація. Не збудував і не поствив й ум одної одиниці, а велика сила наших народних робітників. розкинених по великих містах і малих плейсах, які безкористовно працювали довгими літами, заки збудували ту непохитну твердиню, якою є теперішний У. Н. Союз. Історія Союза це історія народовластя в Америці. Це та історія, яка дає наглядний доказ того, що наш нарід може о власних силах будувати і правити собою. Тільки би ще нам виказати, що той нарід вміє рівнож добре цінити працю і посвяту. Цего хоче доконати Союз в своїй области. Загал членів і відділи хай йому в тім поможуть.

ПОЛЮЮТЬ НА УКРАЇНСЬКІ ДУШІ

З самого початку революції 1917 року на Україні все, що було свідоме серед священиків православної церкви, почало орґанізуватися в українську автокефальну православну церкву, воскрешуючи в сей спосіб з мертвих українську церкву, яку знищено ще при московськім царі Петрі Першім.

Тяжку й уперту роботу провадила та горстка духовенства, всього в шіснайцять душ, на чолі котрих стояв Київський митрополит Липківський та єпископи Шараєвський і Теодорович. Тяжкі були початки орґанізації своєї православної церкви. Стрінулися вони вперішу чергу зі зґраєю цареславного московського духовенства, що своїм павутинням обліпили всю Україну та всмокталися в саму душу українського народу. Те духовенство, а особливо єпископат з страшною лютістю накинулися на українську церкву та не спинювалися навіть перед доносами на українських священиків до Скоропадського, Деникіна та большевиків. Не вагалися й вороги навіть проголошувати анатему на священство й вірних, що признавали свою національну церкву. Шлях відбудови української церкви на Великій Україні усіяно кістками та полито кровю мучеників, що згинули від руки білих та червоніх ворогів української самостійности від Москви.

Український нарід давнійше наповняв навіть цареславну церкву московську своїм оригінальним змістом, о скільки се було можливо. Тепер він радо стрінув відродження своєї старовинної церкви, унезалежнення її від Москви, й міліонами прийшов до української церкви.

Почала розвалюватися стара московська церква на Україні. Червоні московські імперіялісти стали проти української церкви орґанізувати так звану „живу церкву", але вони не мали й сотої части того успіху, який вона осягнула на Московщині.

Побачило тоді цареславне духовенство, що коли в Московщині воно ще може затримати свої, хоч і дуже скорочені, позиції, то на Україні воно губить остаточно свій ґрунт. Тоді воно вирішило „обдурити хахла" і в противагу українській автокефальній церкві утворити московську церкву на Україні з українською відправою. Для тої цїли орґанізовано у Харкові так званий автокефальний український Синод, — на зразок „колеґії по малоросійським ділам", яку завели були московські царі замісць гетьманату, щоби знищити остаточно Україну. На чолі того синоду став бувший подільський єпископ Пимен, відомий з того, що в часи національної влади української провадив аґітацію проти українського руху, а діячів його, разом з урядом, придавав анатемі (проклинав). На Поділлю в 1919 році цей єпископ провадив Денікінську пропаґанду, підбурював населення проти української влади, проти українського війська, проти „ґалічан-австрііякоф", а тепер він на чолі Харківського Синоду.

Не дивлячись на піддержку большевиків з одного боку та ріжних „общеросов", „малоросов" тощо з другого, цей Синод ніяк не може здобутися на поважну скількість церков. В той час, як українська автокефальна церква нараховує декільки тисяч священнослужителів, харківська церковна експозитура Москви не може похвалитися й соткою.

В Америці той „український" синод має свого представника в особі московського митрополита Івана Кедровського. Останніми днями він власне почав росповсюджувати відозву до „Українського Народу", в якій кличе зібратися на „соборчик", щоби орґанізувати тут дієцезію, яка підлягалаби тому Харківському Синодови, на чолі котрого стоїть Пимен, найзаклятійший ворог українського національного руху.

Відозва писана тяжким „малоросійським" язичієм, яке так і пахне тою мовою, яку тепер заковують напохапці комуністичні урядовці на Україні, яким приказано до реченця навчитися по українськи. Вже ся одна мова показує на те, що при митрополиті Кедровськім нема ні одного свідомого й грамотного Українця.

Самий Кедровський покликується на своє українське походженнє. Говорячи про себе бундючно немовби про кілька осіб: „Ми, Митрополит Йоан", у другому місци „Митрополит Іоанн", він розголошує себе далі, як політикан, що кандидує на шерифа: „Ми рід котрого іде від самих славних, життя своє віддавших за свободу України, — за віру православну, — полковників Батуринського полку". Хто вже на свій рід не покликувався? Не то на полковників, але й на гетьманів. Просто всякий покликується на заслуги своїх предків, хто самий не має ніяких заслуг для свого народа. Возьмім хочби й сього митрополита Кедровського. Де й коли хто чув, щоби він публично признався Українцем? Перед американськими судами він виступав як Москаль. Москалі його вважають за Москаля, хоча дехто там і знає що він з „хахлів". Які в нього заслуги для українського народа? Хиба любити українські галушки за мало...

Тепер він заслугується ще тим, що за московськими попами, збирається запрятувати увагу православних Українців таким пустим питаннем, чи має єпископ Липківський якісь свячення, чи не має; чому не признає московська церква Липківського, тощо. На дуже ховзку дорогу пустився тут Кедровський, заговоривши одним духом про Українців і Москву. Коли митрополит Кедровський заговорив про те, що Липківський не є правним єпископом, бо його не святили московські єпископи, то дехто з Українців готов зацікавитися питаннем, чи правна є московська церква на Україні, коли на Україну зайшла вона через те, що цар Петро загарбав Україну, а царгородський патріярх Григорій за хабара від царя знищив автономну українську церкву та прилучив її до московської.

Коли митрополит Кедровський покликується на козачу кров у своїх жилах, то Українці можуть спитати його, чому він кличе Українців на московський собор? Коли він є представником „автокефального Всеукраїнського Синоду в Харкові", то чому він возиться з московщиною, як баба зі ступою?

Митрополит Кедровський закликає українські громади в Америці покинути унію з Римом та пристати до його „Русько-Українського Катедрального Собору". „Досить вже американським Українцям," — говорить він, — „блукати як вівцям без пастиря". Видно, що Кедровський так відстав від Українців, що їх зовсім не знає. З гори зовсім певно можна сказати, що на його кличі не зловить він нікого. Його аґітація відтрутить йому лишень корінних Москалів та „малоросів", а не приєднає йому нікого зі свідомих Українців. Коли які уніяти й скинуть унію з Римом, то зовсім певно не на те, щоби ввійти в унію з Москвою. Не поможе Кедровському ні покликуванне на свої великі повновласти від „української церкви в Харкові", ні його покликування на заслуги його роду для віри в 16. століттю, ні називанне себе через „Ми", а народа вівцями без пастиря. Від кожкого слова Кедровського несе московщиною, яка бе в ніс кождого Українця. Українці пішлють Кедровського назад до Москви, а самі підуть своєю дорогою без Москви.

В цілій афері Українці можуть бачити лишень одну вартісну сторону: коли про Україну й український народ пригадали собі навіть обмосковлені нащадки козацьких дідів, то знак, що український народ уже представляє силу.

20-ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ ВІДДІЛОВОГО СЕКРЕТАРЯ Д. КИРИЛА ФЕЦЕНКА, СЕКРЕТАРЯ ВІДДІЛУ 31-ГО В СЕЙНТ КЛЕР, ПА.

Кирило Феценко, род. з Висови, пов. Горлиці, Галичина, вступив до У. Н. Союза 22. жовтня, 1905 р. маючи літ 21. В рік пізнійше був вибраний секретарем відділовим і той уряд справує до нинішного дня. Зразу працював він в відділі 9-ім, а коли той відділ розділився в році 1922 на два відділи задля парохіяльних непорозумінь, д. Феценко перейшов як секретар до відділу 31-го.

За щиру працю для добра членів вибрано його відділовим урядником на протязі повних 20 літ. Взірцеве діловодство д. Феценка і стале довірє членів до него нераз звертали увагу гол. уряду, який в многих случаях наділював його орґанізаційними відзначеннями і признанием.

Добр. К. Феценко много разів був делеґатом на конвенції, де своїм голосом причинився до неодної благодійної ухвали, а в році 1923-ім як окружний інспектор зорґанізував поважне число членів до У. Н. Союза.

Добр. Феценко тепер в силі віку, повний енерґії, витревалости і знання орґанізаційного діла. Тому з нагоди його 20-літного ювилею, дякуючи за безкористне співробітництво на орґанізаційній ниві, желаємо йому всего блага на многая літа.

Гол. канцелярія У. Н. Союза.

ДО ВП. П. УРЯДНИКІВ У. Н. СОЮЗА.

Отсим пригадується всім Вп. п. Урядникам місцевих відділів, що місяць грудень є послідним в тім році і сего місяця слідують річні замкнення за цілий 1926 р. Тому то отсим проситься передівсім всіх тих місцевих урядників, що всегда спізнюються із висилкою рахунків та звітів, щоби хоч раз в рік поспішились о три дні і прислали свої належитости враз із прочими відділами У. Н. С., не пізнійше як 27-го грудня с. р.

Рахунки і виказв вислано кождому відділови 7-го грудня і всі посилки повинні бути в руках місцевих урядників. В случаю, якби котрий відділ не отримав посилки, прошу сейчас повідомити головну канцелярію, а не ждати аж до кінця місяця.

З нинішним днем, 17-го грудня, скінчилась висилка календарів до всіх відділів У. Н. С. Належитість за календарі є вчислена в рухунках враз із прочими оплатами місячних вкладок і рахунок має бути заплачений в цілости, щоби можна виплатити адміністрації „Свободи" кошти видання календаря. Висилка кождої посилки була проголошена в „Свободі" і обовязком місцевих пп. секретарів допильнувати, щоби ані одна посилка не пропала. Всі ті, що мають почтову баксу, нехай зрозуміють, що до такої бакси пакунок не зміститься, тому нехай спитають урядника почтового про пакунок. Не одержання посилки, треба реклямувати сейчас, а не ждати цілими тижнями. Всі члени нові і приняті на ново в слідуючих двох місяцях, мають право зажадати календарів по ціні 30 ц. за примірник. Замовлення враз із належитостю можна вислати впрост до „Свободи".

Всім відділам вислано новий адресар до виповнення, тому обовязком кождого секретаря є сейчас по виборах такий виповнити і прислати до канцелярії У. Н. С. Такий адресар має бути присланий раз в рік без ріжниці, чи є зміна в уряді або ні. Ще раз проситься, щоби всі належитости за рік 1926 були заплачені, щоби не перетягати довгів на слідуючий рік.

Р. Слободян, фін. секр.

ОЛЕКСІЙ К. ТОЛСТОЙ.

КНЯЗЬ СЕРЕБРЯНИЙ

(Повість з часів царя Івана Грізного).

(59)

— Куди нам, малим людям, такі чудеса бачити! — сказав він, покірливо стискаючи плечима: — нам і во сні такої краси не снилось, великий государю! Живемо на Волзі, по мужицьки! Про Москву тільки від людей чули, а в сім краю з роду не бували!

— Пожий тут, — сказав Іван ласкаво: — я тебе хорошо повелю угостити. А грамоту Єрмака ми прочитали і вирозуміли, і вже приказали князеви Болховському та Івану Глухому з пять сот стрільцями іти помагати вам.

— Велике спасибіг, — відповів Кольцо, низько кланяючись: — тільки чи не за мало буде, великий государю?

Іван здивувався на смілість атамана.

— Ов! який ти скорий! — сказав він, споглядаючи на него строго. — Чи не прикажеш ти вже мені самому побігти до вас на підмогу? Ти думаєш, в мене всего клопоту тільки, що ваша Сибір? Треба, небоже, людей на хана і на Литву. Бери що дають, а коли вертати-меш, набирай охотників. Всякого голодранства у нас тепер набралось подостатком. Замісць, щоб мені що-дня надоскуляти за хлібом, нехай ідуть селитись на сі нові землі! І архіреєви вологодському написали ми, щоби вислав десятьох попів правити вам службі божі, та сповняти всякі треби.

— І за це дякуємо твоїй царській милости, — відповів Кольцо, кланяючись у друге. — Се добре діло; тільки не поскупи вже, великий государю, кромі попів дати нам і збруї скільки мога, і зілля огнестрільного як найбільше!

— Не буде вам і в тім кривди. Болховський має про се царський указ від мене.

— Та вже і пообношувались ми погано, — завважав Кольцо з заманчивою усміщкою, порушуючи плечима.

— То відай в Сибири нема кого по дорогах грабити? — сказав Іван, невдоволений ненаситностю атамана. — Ти, як бачу, ні одної річи не забуваєш, що тобі потрібна, тільки і ми нашим слабим розумом о всім вже подумали. Одежу дістанете від Строгонових; і я вже від себе назначив мою царську плату начальним і рядовим людям. А щоб і ти, пане пораднику, не остався без одежі, дарую тобі шубу з мойого плеча.

На даний знак два стольники принесли дорогу шубу, покриту золотою парчею, і наділи її на Івана Кольца.

— Язик-то у тебе, я бачу, острий, — сказав Іван — а чи є і остра шабля?

— Та була не підла, великий государю, тільки притупилась трохи на сибірських головах!

— Возьми з моєї зброївні шаблю, яка тобі понадобиться, та гляди, вибирай по серцю, що найкращу. А впрочім ти, я думаю, не будеш отягатися.

— Великий государю! — покликнув він: — зі всіх твоїх ласк се найбільша! Гріх булоб мені отягатися брати річ таку. Вже виберу я в твоїй зброївні, що найду найліпше! Тільки, — додав він, трохи подумавши, — коли ти, государю, не жалуєш своєї шаблі, то позволь радше відвезти її від твого царського імени Єрмаку Тимофіїчу!

— Про него ти не журися, ми і його не забудемо. А коли ти боїшся, що я не встигну вибрати йому до дяки, то возьми дві шаблі, одну собі, другу Єрмакови.

— Слава-ж тобі, государю! — кликнув Кольцо в одушевленню. — Вже ми сими двома шаблями послужимо твому царському здоровлю.

— Але шабель за мало, — говорив далі Іван. — Вам треба ще добрих панцирів. На тебе-то ми, примірявши, найдемо, але на Єрмака щоб так заочно не помилитись. Якого він буде росту?

— Росту, бач, буде так з мене, тільки в плечах ширший. От хоч би як сей парень, — сказав Кольцо, обертаючись і вказуючи на одного з своїх товаришів, здоровенного хлопягу, котрий, принісши великанське наруче зброї і зваливши його на землю, стояв позаду него, з роззявленим ротом і не переставав спозирати то на золоту одежу царя, то на кафтани ринд, окружавших престол. Він навіть покусився вступити по-тихоньки з одним з них в розмову, щоби дізнатися, чи не всі вони царевичі? Але ринда посмотрів на него так суворо, що він вже більше не відновив питания.

— Принести сюда, — сказав цар, — найбільший панцир, сей, що висить в зброївни на першім місци. Ми приміримо його на сего роззявигубу!

Зараз принесли тяжку, желізну кольчугу,*) з мідною обвідкою на краях рукавів і на полах, і з золотими двоголовими вірлами на груди і на хребті.

Кольчуга була скована на причуд, і збудила у всіх одобряючий шипіт.

— Надівай її, кадовбе! — сказав цар.

Кадовб-хлопяга послухав, але що ні силувався, не міг в неї влізти і допхав руки тільки до половини рукавів.

Якась давно забута згадка блиснула при тім виді в голові Івана.

— Буде! — сказав Кольцо, слідивший пильно за здоровим хлопищем: — доста вже натягати царську кольчугу! Перестань, розірвеш її, медведю! Государю, — мовив він дальше, — кольчуга добра і буде Єрмаку Тимофіїчу саме під міру; а сей колода для того в неї всунутись не може, що йому кулаки перешкаджають. Таких кулаків у нікого нема, кромі у него!

*) Кольчуга — панцирна сорочка з руками, вся роблена з желізних перстенів. Вже вона сама хоронила від стріли і меча, але на грудь надівався поверх неї ще сам панцир (броня).

(Дальше буде).

Йоган В. Бределет.

НЕЩАСЛИВИЙ

(З голяндського).

Я мав діло до нього, то страшне! Я знав, що його покинула жінка день тому, як він обїздив провінцію, мабуть на біциклі і в ґумових запятках. Нині рано вернувся він до дому і, самособою, мусів усе довідатися. Погано! Він стояв на майдані наче статуя розпуки. Товариство прикрашення міста могло би там так уставити його. Одним словом, він страшно виглядав. Очи його гляділи тупо кудись далеко.

— Як ся маєш? — спитав я, так щоби щось сказати. Але я відчував, яке то прикре це моє питання. Він здвигнув раменами й глянув змучено на мене. А потім сказав глухим голосом, з якого пробивалась безмежна розпука:

— І осьтак я вганяю вже цілісенький день!

Я пожалів його.

— То прикро, — старався я додати йому відваги — але людина привикає до всього. Будь відважний, а переболієш це!

— Ні, — переконував він мене рішучо — цього я не видержу. — То занадто!

Лице його скривилося з болю, а з горла його добувались здавлені звуки тихого шалу.

— Йди, йди, ти не повинен так цьому піддаватися — старався я розвеселити його трохи. — Самособою, в цю хвилю ти чуєш, що воно трохи давить тебе, але...

— Трохи давить? — скрикнув він нараз. — Скажи, ще й ти хочеш насміхатися з мене?

Тепер я й собі трохи розсердився.

— До чорта, що я тому винен, що тебе покинула твоя жінка?

Нараз лице його розяснилося.

— Чи то дійсно правда, приятелю? — спитав він щиро. — Чому ти не сказав цього відразу?! Бодай ще тільки розради, коли я мучуся... в тих чортівських тісних черевиках!

І весело, хоч з трудом, пішов нещасливий зі мною ще трохи.

„ПРОВІДНИКОМ НЕ Є ТОЙ, ЩО ПАНУЄ НАД ЦІЛОЮ ГРОМАДОЮ ТА НАКЕДУЄ ВСІМ II ЧЛЕНАМ СВОЇ ПОГЛЯДИ, АЛЕ ТОЙ, ЩО ЗБИРАЄ В ОДНУ ЦІЛІСТЬ ЗДІБНОСТИ РІЖНИХ ЧЛЕНІВ ГРОМАДИ." — ВИЛИЕМ Г. БЕРНГЕМ (американський психольоґ).

ВСІ ЗБІРКИ

зі свят Франка і зі свята української державности належить слати на слідуючу адресу:

OBYEDNANYE, P. O. BOX 471, PHILADELPHIA, PA.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ВИТАЙТЕ, ДЕЛЕГАТИ!

Аж серце радується, що знайшлися в нас люди, що взяли в свої руки справу укр. кат. церкви і скликують конгрес. Бо далі вже годі було терпіти. Ми мусимо себе визволити вже раз цілковито з під впливів польського конкордату, який, як чуємо на власній шкірі, таки нас досягає.

Тому хай кожда громада вишле свідомих Українців, бо це не про якунебудь справу буде там мова. Всі ми відчуваємо добре, що наближається велика хвиля в життю українського народу в Америці. Конгрес заважить дуже богато на розвязці нашого церковного, а з ним і народного питання в Америці. Бо говорім що хочемо, а мусимо признати, що й народне життя в Америці є тісно звязане з нашою церквою. Це не є маловажна справа, якого ми маємо епископа чи пароха. Їх робота і їх дух заважують не тільки на церковнім життю, але й на народнім.

А наша праця, чи це не важна справа? Таж треба вже раз гуртом заняти виразне і рішуче становище, чи має нарід яке право до церковного майна чи ні, чи маємо платити катедратик чи ні, чи маємо слухати тих, що нами поневіряють чи ні, чи маємо змінювати календар чи ні.

Є над чим подумати і я певен, що делегати, коли всього не вирішать, то поведуть справу так, що виберуть з народа стале заступництво, яке буде сторожити наших прав і виконання того всього, що конгрес ухвалить.

Григорій Замойський,
Мілвіл, Н. Дж.

ОЗДОРОВІМ ВІДНОСИНИ.

Що треба церковного конгресу, це мабуть кождий дуже добре відчуває і я сумніваюся, чи найдеться така громада, яка би не вислала делегатів на конгрес. Що треба конгресу, це знають всі ті, що бачуть, що діється по парохіях. Спокою не привернуть і новозаменовані епископські консультори, себто ті високі особи, з якими радиться епископ Богачевський. Не виджу добра з таких консулторів для нашого народа. Бо якеж добро може з них бути, коли вони не вміють оцінити навіть такого чоловіка як Іван Франко! Приходить нераз на думку, що вони так його ненавидять тому тільки, що Франко був великим чоловіком без мітри і фіолєтів, а вони знова являються супроти Франка у нас так малими, хоч мають епископську мітру і канонічні пелеринки. — Франко любив свій нарід і терпів за нього, а наші рутенці навіть не числяться з народом і хоч мало для него роблять, але солено за ту роботу кажуть собі платити. І платив би наш чоловік, якби хоч знав, за що і яка з того буде користь. Та тут тільки: давай і мовчи. Навіть мітингу в своїй церковній галі не дасть тобі, брате, такий консультор скликати, бо над безбожником Франком не можна там радити.

Треба доконче, щоб конгрес заняв рішуче становище проти всіх шкарадулників, хтоб він не був: каноник, священик, доктор чи хто другий. Хай вони повилазять зі своїх нор, хай не лестяться на всі боки, хай дають себе пізнати. Нам не треба Українців без хребтів, бо безхребетники це хруні. Вони ще гірше від хрунів, бо ті отверто виступають як наші вороги, а ті без хребтів нао дуже часто піддурюють і удають наших приятелів.

А нам треба характерних людей.

Хай конгрес не забуде за „Просвіту" і Рідну Школу. Най ухвалить, щоби всі церкви попирали ревно ті дві інституції, що ширять просвіту між нашим народом. Бо просвіти нам треба. Колиб вона в нас була то не малиб стільки клопоту і з нашою церквою, ми скорше упоралися би з такими епископами і консульторами, що нам плюгавлять наших національних геніїв.

Василь Дроботій,
Істон, Па.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ДЖАНСТАВН, ПА.
Свято Івана Франка.

Вже від довшого часу гурток місцевих передовців носився з думкою відсвяткувати память нашого національного генія Івана Франка. Почин до сего свята дав відділ У. Н. Союза. Рішено було скликати наради всіх українських організацій, без ріжниці на релігійні і політичні переконання, щоби тим способом дати змогу взяти участь у святі всім місцевим товариствам, котрих тут є шість.

Звились делегати від У. Н. Союза, від У. Р. Союза, від У. Л. Д. Кружка і від У. Н. Помочі. Бракувало делегатів від парохії і Провидіння. Ті послідні, довідавшись, що на галі є большевики і православні — боялись до галі приступити. Годину торгувались, поки війшли в галю. Почались наради. Як ті наради перепроваджувалися, розписуватись не буду, бо шкода часу і місця. Одно тільки зазначу, що за пропонованім нами святом були всі окрім місцевого священика і делегатів „Провидіння".

Парохія і „Провидіння" відказались брати участь в святі. Тоді нічо іншого не лишилось другим організаціям як допровадити розпочате діло самим до кінця.

Дня 5-го грудня свято відбулося. Одначе назадництво, відсталість і вузкоглядність залишили свій вплив, бо не взяли в нім участи навіть декотрі з тих, що передше за святом агітували. Вина в першу чергу спадає на самих таки громадян, що ще до нині дають себе баламутити ріжним пройдисвітам. Не малу вину за се поносить місцевий священик, який відказався в церкві те свято проголосити, бо, мовляв, там будуть говорити православні схизматицькі бесідники, а греко-католицька церква на таке не позволяє. Так він висловився перед делегатами У. Н. Союза, коли вони прийшли до него в справі порозуміння щодо спільного свята. Значить, Українці-католики не можуть спільно святкувати з Українцями православними в одній галі. Але чому мали доступ до греко-католицької галі два-три тижні тому назад американські бесідники, котрі не є католиками а протестантами, бабтистами і иншими? Того годі зрозуміти. Час вже найвисший для нас виплисти з каламутної води на чисту.

Щодо самого свята, то на загал випало несогірше. Свято отворив і проводив т. Н. Шибінський. Перший реферат про І. Франка і його діяльність виголосив д-р Л. Мишуга. Перед рефератом місцеві товариші відспівали похоронний марш Легіону-піонерів. Підчас співу публика встала на знак пошани для такого великого каменяра як ним був Франко. Реферат д-ра Мишуги отворив не одному очи, особливо тим, котрі нічого, або дуже мало знали за Івана Франка. Можна було завважити, що кожний уважно старався зрозуміти, хто то був І. Франко, і за що Він боровся.

По рефераті були декламації старших і молодших. Найкраще попписались малесенькі діти. Підчас діточих декламацій богато людий плакало. Не плакати тут, а тішитись, радіти, що і з нашій місцевости при добрій волі і згоді можна провадити народну роботу. Щира належиться подяка т-ви В. Микотові, що не жалував труду і приготовив дітий до декламацій і співу.

Дальше наступив другий реферат д. М. Хандоги. Добр. М. Хандога виголосив коротку біографію І. Франка і той тернистий шлях, по якому ступав покійний каменяр. На кінець гурток товаришів відспівав: Ой та зажурились, Ще не вмерла і Не пора. Підчас свята присутні зложили на памятник І. Франка 58 долярів, за що спільний комітет складає всім жертводавцям щиру подяку.

А тепер слівце до всіх громадян міста Джанставн. Година для нас вже давно вибила, щоби раз покінчити з роздорами, особливо, коли ходить о якусь загально-народну справу. Не ділитись нам в теперішню пору. Тепер обставини такі склались, що вимагають як найбільшої злуки, любови і солідарности. Бо лишень злука всіх наших сил доведе нас до спільної мети.

Н. Шибінський.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

164.

Бр. св. Петра і Павла в Бронсайд, Шикаго, Ілл., відділ 165. У. Н. Союза.

На піврічнім мітінгу нашого товариства, котрий відбувся дня 12-го липня сего року, по відчитанню відозви в справі Захисту-Сиротинця при Укр. Нар. Союзі, п. Юрій Небор представив членам користи, які хочемо мати з такої інституції, а п. Іван Мельник поставив внесення, щоби всі члени платили річно по одному доляреви на Сиротинець. Внесення зістало приняте і члени від себе зложили добровільні датки, як показує залучений спис. З нашої каси не можемо на разі нічого офірувати, а се з тої причини, що наші члени в більшости працюють при зелізниці, а там тепер роботи досить пиняво ідуть і богато наших членів хоруе, так що мусимо з каси виплачувати членам запомогу. Дальші збірки на Сиротинець зашлемо пізнійше. До сего часу з нашого 165-го відділу ми зложили 35 долярів і 50 центів. — З поважанням, Стефан Коцоловський, секретар.

165.

Тов. Запорожська Січ в Сайксвіл, Па., відділ 401. Укр. Нар. Союза.

Пересилаючи нашу жертву на будову Сиротинця, виражаємо свою радість, що чейже і ми діждемося свого Захисту-Сиротинця і не будемо потребувати запропащувати наших сиріток по чужих захоронках. Не велика наша жертва, але від щирого серця, а тому не велика, що в нашій місцевости через довший час богато людий було без роботи і тепер роблять лише по два-три дни в тижни. Хотяй ми тепер і не в дуже добрім положенню, однак від такої справи гріхом відтягатись. — Остаю з поважанням, Михайло Люлька, секретар.

166.

Товариство "Вільна Україна" в Вудгейвен, Л. Ай., Н. Й., відділ 200. Укр. Нар. Союза.

Поважані Товариші! Згода будує, а незгода руйнує. Так каже наша стара пословиця і се ми можемо заважувати на собі самих. Вже від давна давався відчувати брак такої потрібної і користної інституції, як Захист-Сиротинець при Укр. Народнім Союзі. Наші маленькі сироти, котрі були змушені шукати такого притулку десь межи чужинцями, попропадали для нашого українського народа безповоротно. Цілком зрозуміле, що чужинці тих-сиріток не виховували для нас, але для себе. І ті наші сирітки нині навіть не знають, з якого вони роду, з якої народности, а хотяй знають, то може і цілком слушно встидаються признати, що вони походять з такої народности, котра навіть не потрафила ними, сиротами, заопікуватись. Під тим зглядом майже всі народи нас Українців випередили. Але лишім бідькання на боці, а берімся тих здогнати, котрі нас так випередили. При добрій згоді ми можемо чудес доказати. Щоби довершити такого гарного і благородного діла, не треба аж надлюдських зусиль. Вистарчить зрозуміння справи, доброї волі і невеличкої лепти від кождого Українця чи Українки, а в короткім часі зберемо гарні плоди нашої жертвенности. — З поважанням, Денис Великанович, секретар.

— Чому ви маєте завязане око? — питають товариші товариша.

— Моя сусідка у гостях вколола мене в повіку шпилькою від капелюха.

— Що ви кажете? Що?! То певно через припадок?

— Через який припадок? Через дірку від ключа.

В. Кедровський.

ПОЕМА ІВАНА ФРАНКА „МОЙСЕЙ"

(2)

Частина IV—V.

Скільки український нарід мав тих Авіронів і Датанів, що сіяли в його лавах зневіря, жаха, вихвалюючи чуже, кликали його до фізичної й духовної утечі від свого народа.

Але всеж, як вони не намагалися разом з тим заткнути уста проводирям українського народу, вживаючи до того неправди, доносів, провокації та підбурення народних мас, вони всеж не перемогли. І коли їм здавалося, що вже не пролунає більше поклик до боротьби, в той час знаходилися вожди нові, які пророчим словом будили заспаний нарід, як той Мойсей говорив до свого народу:

Ухвалили печать наложить
На язик мій, на душу,
Тож тепер вам усім впереки
Говорити я мушу.

І говорили пророки й будили нарід до життя, бо ніхто не може спинити вічного ходу життя. На думку живу та на вислів її, на слово, даремно накладати пута, бо

. . . як заглушите душу живу,
Заговорить каміння.

Вчора ви проклинали всякий бунт —
І кляли його всує,
Бо напроти тих глупих проклять
Ваше серце бунтує.

Чим штучно не стримувати би маси від активности, якими засобами не примирювати їх з кривдами, що оточують їх всюди, вони всеж зрештою послухають свого серця та прийдуть до боротьби:

Бо в те серце Єгова вложив,
Наче квас в прісне тісто,
Творчі сили, — ті гнатимуть вас
У призначене місто.

Боже Провидіння, Божий перст, як творче начало, як саме життя, а життя — то вічний рух, то вічний поступ, ніколи не лишить народу в спокою, який хоче й може жити вільним, бо:

Якби хтів вас в спокою держать,
Наче трупа у крипті,
То ви й досі, як сірі воли
Гнулиб шиї в Єгипті.

Не боїться пророк ніби народнього гніву, штучно викликаного в народі ріжними перекінчиками, зарозумілими Авіронами та Датанами, а навпаки він каже:

Рад я знать, чия перша рука
Підійметься на мене!

Хай піднесеться та рука, хай зневажить його — пророка, але він знає, що та рука немічна, хоч і пересякнута жовчю гніву і ненависти. Та рука може зневажати його, пророка, але ніколи не убє його слова, його духа, бо він говорить:

Не від себе, а владно,
Щоб ви знали, що з Богом на прю
Виступать непорадно.

І тим Богом пророк розуміє дух живий, творчий, прагнучий до вічного життя і поступу.

Коли нарід збаламучений Авіронами та Датанами, немовби та мала дитина, перестав розуміти натхнені слова пророка і потягся за дешевою демагогією тих звірів, пустих духово й обмежених розумом, але тріскучих на словах, як тарабанський бій, пророк почав говорити до нього казкою.

Росповів він про те, як дерева задумали собі вибрати захистника царя. Під деревами очевидно треба було розуміти людий.

Як малу дитину, так і ті дерева (людий) привабило спочатку все те, що з виду могутнє й величне, хочби може й не мало внутрішньої вартости, відповідної сили духової та здібности. Їм хочеться, аби воно було на зовні блискучі й величні. Тому й звернулися дерева до кедра ливанського.

Але кедр, не бажаючи поступитися своїми власними вигодами, відповів їм:

„Щоб покинув я сам ради вас
Бански сонця й свободу,
Бувши вольним — пустився служить
Збиранині народу?"

Тоді нарід звернувся до пальми, яка відповіла так:

„Я волю всім давать свою тінь
І прохолод й розраду".

Мовляв, не хочу служити одному народови та ще такому бідному й зубожілому.

Нарешті звертається нарід до дуба, але й той відмовляється, бо:

Мов хазяїн багатий,
Своїми гилями, корінням і пнем,
Жолудьми все занятий.

Навіть березка відмовилася, бо вона занадто вродлива, пишається своєю красою й мов та

Панна в білому шовку
Розпустила свої коси буйні,
Тужно хилить головку.

Кожен з тих, що мав якесь певне становище, не хотів і не міг служити народові, бо власні інтереси: чи інтереси своєї амбіції, чи родини, чи матеріялістичні, він завжди ставив вище інтересів свого народа. Чи не так було й з поневоленими народами Европи? Чиж не треба було аж страшної бурі, як скажемо остання війна та революція в Европі, щоби зірвати з їх становищ ті кедри ливанські, дуби, пальми й березки знести їх у низ і змішати з гущавиною народу, та примусити в сей спосіб хоч краєчком признатися до того народу. Але й тепер змішані з масою народною, вони всеж не забувають свого „первородства" і всякими засобами, з допомогою Авіронів і Датанів, намагаються знову стати вище свого народа, оберігаючи лише свої власні інтереси, родові чи клясові.

Не шукаючи власних інтересів, може стати на службу народови лише той, хто здібний принести себе в жертву служення народови. Лише той, що ведучи свій народ до кращого майбутнього, може бути першим слугою свого народа, здібний провадити нарід до кращої будучини. Тернами називає таких людей Іван Франко й сам себе в Мойсею малює тим терном, який говорив:

„Здобуватиму поле для вас,
Хоч самому не треба,
І стелитися буду в низу,
Ви-ж буяйте до неба.

„Боронитиму вступ до вас
Спижевими шпичками,
І вкрашуватиму всі пустарі
Молочними квітками.

„І служитиму зайцю гніздом,
Пристановищем птаху,
Щоб росли ви все краще, а я
Буду гинуть на шляху".

Іван Франко й був тим терном, що вкрашав „всі пустарі" національного життя нашого народу, бо немає ділянки культурного життя нашого, деб Франко не приклав своєї праці. Він був для ворогів нашого народу тими терністими колючками, що охороняли нарід від нападу чужинецьких хижаків. Він був духовим оборонцем і пристановищем ріжним слабим і обездоленим. Рівночасно він самий, борючись за покривджений свій нарід, підпираючи всіх слабодухих і піднося чи увесь нарід на ступінь рівну іншим культурним народам, „гинув на шляху". Така була особиста доля найбільшого мужа українського на переломі століть.

ЧаЧстина VI.—IX.

Пояснивши людям, що значить його оповідання про вибір деревами царя, Мойсей змальовує тяжкий стан рідного народа:

„Між народами вбогий;
Де пишнота і честь, там йому
За високі пороги.

„У батьківщині своїй він гість
І всевітній кочевник".

Таким саме був український народ: „в батьківщині своїй гість". Та ще й досі він там не дома, живе немовби з ласки завойовника. Але запорукою того, що він нарешті буде в себе в батьківщині господарем, є те, що Великий Єгова дав йому серце й душу невмирущу:

„ . . . поклав йому в душу свій скарб
Серцевідець Єгова,
Щоб він був-мов світило у тьмі,
Мов скарбник його слова.

„На безмежну мандрівку життя
Дав йому запомогу,
Заповіти й обіти свої,
Наче хліб на дорогу".

Це є запорукою й того, що нарід пройде тяжкий хрестний шлях і ввійде в землю, обіцяну Богом.

Єгова дав йому заповіт бути тим послом, що несе волею Божою до кращої будучини, до кращого життя всіх покривджених і

„Горе тому нездарі послу,
Що в ході задрімає,
Або божу зневаживше річ
І печать розломає!"

Жаден нарід не сміє ламати заповіту Божого, прагнення до поступу, бажання до кращої будучини. Життя це вічний рух, вічна невсипуща боротьба за кращі ідеали людського духа. І горе тому народові, який не виконає свого призначення на землі та ламає Божий заповіт! Тоді;

„Станеш попелом підлим;
Замісь всім зеднать ласку, ти сам
Станеш ласки негідним.

„Будеш ти мов роздавлений черв,
Що здихає на шляху".

Цим Іван Франко грозить свому народови. Горе йому, коли він не стане до боротьби, до виконання свого післанництва серед людства в тій частині світа, яку життя віддало українському народови, бо:

„ . . . щасливий посол, що свій лист
Донесе скоро й вірно.
Дасть вінець йому царський Господь
І прославить безмірно".

Авірони й Датани протестують проти заклику пророка. Вони закликують юрбу не слухати, не вірити пророкови, служити не Богові, а мамоні:

„Нам Ваал дасть богатства і власть
У великому краю".

Ті демагоги кидають на пророка підозріння, що він зрадив власний нарід, і кличуть юрбу побити Мойсея камінням. Тоді Мойсей звертається до народу словами:

„Горе вам, нетямучі раби
На гордіні котурні!
Бо ведуть вас неначе сліпих
Ошуканці і дурні!"

Читачеви здається, що це не Мойсей промовляє до Жидів, а Іван Франко до свого народу, коли на поета підносились голоси і руки українських Авіронів і Датанів. Той голос Франка ще й тепер лунає з темної домовини, коли на зміну старим Авіронам і Датанам, що побивали камінням Франка живого, виростають ріжні нові Датани й Авірони, що по смерти вже кидають на чесних ідейних борців за кращу долю нашого народу, щоби засівати серед нього духа злоби, ненависти й зневіри.

Грозить страшною карою свому народови поет, за його слухнянісь для Авіронів і Датанів,

„Бо коли вас осяє Господь
Ласки свої проміннями,
Ви послів і пророків його
Побиєте все каміннями".

(Дальше буде).

ВІДОЗВА ДО ОДНОСЕЛЬЧАН ЛУБЯНОК НИЗШИХ І ЛУБЯНОК ВИСШИХ І ВЗАГАЛІ ЦІЛОГО ЗБАРАЖСЬКОГО ПОВІТУ, ГАЛИЧИНА.

Товариші Робітники і Товаришки Робітниці!

Як вам вже звісно, що було поміщене оголошення в робітничих часописях, що в Лубянках низших, повіт Збараж, що 2-го жовтня ц. р. навістила наших рідних страшна огнення повінь, котра знищила до тла 20 господарів, всі будинки і все збіже, котре було вже звезене домів і всі рільничі знаряди, так що зі всього лишилась тільки крайна нужда. Між тими погорільцями самі незаможники і середники, що через ціле своє життя карабкаються в нужді і біді. Тепер вони зісталися в розпучливому положенню і в своїх листах благають помочі, без якої багатьом із них просто не буде рятунку.

Довідавшися про це велике горе наших земляків, нас кількох товаришів виходців з Лубянок низших і висших, що перебуваємо тепер у Торонто, виршило підійняти акцію, щоб поспішити їм з помочею. Після наради, в якій взяли участь товариші М. Вербицький і С. Таращук і встановлено комітет допомоги погорільцям в Лубянах низших, виріщено помістити в наших робітничих часописях до всіх виходців, товаришів і товаришок з повисше згаданої місцевости і цілого повіту Збараж, щоб поспішити з негайною та щирою допомогою погорільцям. Наш тутейший комітет допомоги погорільцям в Торонто вирішив виробити кілька десяток ліст, щоб улекшити збирання жертв на допомогу нашим погорільцям.

Товариші і Товаришки односельчани Лубянок низших із збаражсього повіту, відгукнімся на просьбу і благання наших потерпівших братів і сестер та всі спільними силами допоможім їм в біді і нещастю. Їхня доля і без огню була незавидна, збіжа цего року було ушкоджене дощами, маленький процент було хісна, бо не вмолотне і те вогонь знищив до тла і хто їм допоможе, як ми відкинемо і не вислухаємо їх просьб і благань? В старому краю в теперішних умовах помочі від нікого вони не дістануть, одиноку надію вони покладають на нас і тому ми повинні їм помогти. Поміч потрібна конче і негайно. Наш комітет погоджується зайнятися збиранням фонду на допомогу погорільцям, який буде негайно пересланий на руки Комітету в селі, що буде розподіляти допогу в першу чергу між найбіднійших з погорільців, тому, товариші і товаришки, відгукнімось спільними силами і покажім своє діло, що ми клясово свідомі робітники, що ми із тих рядів, що оден за десятьох а десять за одного. Розуміється, що нам та клята монета легко не приходить, а всеж покажім, що ми клясово свідомі і відчуваємо людський гнет, людську кривду і не хочемо людської кривди і з допомогою сейчас поспішаймо. Щоби ні оден з нас не залишився по заду а спільно взятись до діла, бо як стара пословиця говорить: „Громада по нитці бідному сорочка", а хто має рідних або близьких свояків між погорільцями і бажає свою допомогу посилати прямо до них, то нехай робить це також негайно, щоб хоч як так забезпечити їх перед голодом на зиму.

Хто скоро дає, той два рази дає.

За комітет допомоги погорільцям:

К. Палямарчук, секретар і скарбник;

Т. Вербицький, голова;
М. Попович, С. Таращук

Посилайте свої жертви на адресу:

K. Palamarchuk
272 Royce Ave., West Toronto, Ont., Canada.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє своїх членів, що річний мітінґ відбудеться дня 26. грудня, в неділю, о год. 1.30 попол. На порядку нарад є важні справи до полагодження. Будеся вибирати уряд на рік 1927 тому проситься всіх членів явитись на річний мітінґ. Довгуючі члени мають вирівнати свої свої залеглости. Проситься членів привести знайомих і вписати їх до товариства і У. Н. Союза. — Стахів Меґас, предс.; В. Гриньків, секр.

КЛИВЛЕНД, О. Бр. св. Петра і Павла, від. 102, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що річні збори відбудуться дня 25-го грудня, в гали церковній при 7-ій улл., а Калиндж Еве., о годині 1-ій попол. Бувщий уряд здасть справоздання з цілого року. Буде вибір нового уряду на рік 1927 і другі братські справи до полагодження. Тож проситься конечно хоть раз в рік прийти на мітінґ. Неявившийся член підпадає карі 1 доляра, а урядник 2 дол. Така ухвала запала на мітінґу 12. грудня. Членських вкладок збиратись не буде. Роздається календарі У. Н. С., за котрій кождий член має заплатити 30 ц. Проситься привести хоч по одному новому членови. — Йосиф Сенчина, предс.; Олекса Смолило, кас.; Николай Бусько, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 159, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться о 12-ій год. в полудне, в неділю, 26. грудня, в гали церковній, 430 — 7-ма ул. Буде справоздання урядників і контр. комісії та вибір уряду. Неявившийся член заплатить кари 1 дол. — І. Макуна, педс.; М. Камінський, секр.

ОРМРОД, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 296, подає до відома всі мчленам, що річний мітінґ відбудеться дня 26. грудня, о годині 2-ій попол., в Українській Гали на 14-ій Стрі і 4-ій Еве. Проситься всіх членів прийти на мітінґ бо буде справоздання за рік 1926 і вибір уряду на 1927 рік. Кождий член має вирівнати свої залеглости. Проситься тих членів, котрі ще не дали на Сиротинець, щоб зложили свої жертви на сім мітінґу. Проситься членів приєднувати нових членів. — В. Каліновський, предс.; П. Любчик, секретар; Т. Кілер, касієр.

СЛИКВІЛ, ПА. Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 126, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться 26. грудня, о годині 2-ій пополудни в гали церковній, Проситься членів місцевих і позамісцевих прийти на сей мітінґ. Буде справоздання урядників і вибір уряду на рік 1927. Будесь принимати нових членів. Маємо багато важних справ до порішення. Неявившийся член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Ник. Кіч, предс.; Петро Мачужак, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Тов. о. Н. Стефановича, від. 299, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться в неділю, 26. грудня в гали парохіяльній. Обовязком кождого члена є явитись на мітінґу. Буде вибір уряду на рік 1927. Члени довгуючі мають вирівнати свої належитости, інакше будуть суспендовані. — Евстахій Дідур, секр.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ. Тов. Вільні Козаки, від. 116, повідомляє, що річний мітінґ відбудеться дня 26. грудня, в неділю, о год. 3-ій пополудни, під ч. 839 South Broad St. На порядку дня: Справоздання урядників і контр. комісії з цілого року. Обовязком є кождого члена явитись на означений час. Будеться вибирати новий уряд на рік 1927. Будемо витати 2 18-літних юнаків, котрі прийшли з молодечого департаменту до старших членів, ними є: Михайло Стадник, студент укінчив Гай Скул, і Йосиф Павлавський. Будесь принимати нових членів без оплати вступного. — О. Михальчишин, предс.; Петро Беркита, кас.; Павло Стадник, секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

Тяжка втрата.

— Знаєш, нині втратив я мого найліпшого вірителя.

А, ґратулюю тобі! Отже він помер?

— Ні, лише я мусів заплатити йому.

—o—

Відомий англійський письменник Стерн був священиком у невеличкому містечку. Там він і оженився. Звінчався в суботу, а в неділю мав виголосити проповідь. Стерн вибрав текст із евангелія: „Ловили ми рибу цілісеньку ніч і нічого не спіймали..." Коли Стерн сказав ці слова із проповідальниці, всі присутні в церкві вибухнули сміхом.

—o—

— Маю ґрамофон, до котрого моя жінка сказала кілька речень.

— Бачите, що то значить поступ техніки. Поправді це чудо: чуємо голос людини, котра вже є на тамтім світі...

Правду кажете, що то чудо. Тимбільше, що можу тепер її присилувати замовкнути, коли я сам схочу, а не як перше було, коли вона хотіла.

ЗАГАЛЬНИЙ ЗВІТ ЖЕРТВ
НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
за місяць листопад 1926 року.

Від.	Члени	Каса від.	Разом	Від.	Члени	Каса від.	Разом
8	22.00	—	22.00	218	8.00	—	8.00
29	50.00	—	50.00	219	25.00	25.00	50.00
36	42.00	25.00	67.00	224	—	10.00	10.00
38	—	25.00	25.00	226	9.00	—	9.00
46	8.00	—	8.00	230	53.00	50.00	103.00
53	3.50	—	3.50	243	28.75	—	28.75
57	26.50	25.00	51.50	245	11.00	—	11.00
59	6.00	25.00	31.00	247	48.50	50.00	98.50
66	43.00	25.00	68.00	248	4.00	—	4.00
77	12.00	—	12.00	251	5.00	—	5.00
87	2.75	—	2.75	260	1.00	—	1.00
91	12.60	—	12.60	267	12.00	5.00	17.00
95	13.00	—	13.00	271	13.00	—	13.00
98	—	25.00	25.00	276	33.30	—	33.30
105	50.70	—	50.70	284	10.25	—	10.25
118	23.00	27.00	50.00	288	16.50	—	16.50
120	33.00	25.00	58.00	299	17.68	15.00	32.68
123	30.00	10.00	40.00	300	56.00	—	56.00
129	13.75	15.00	28.75	309	2.00	—	2.00
130	9.00	—	9.00	314	1.50	—	1.50
132	15.50	25.00	40.50	327	—	30.00	30.00
133	70.00	50.00	120.00	333	3.00	—	3.00
134	2.00	—	2.00	334	19.50	5.00	24.50
135	13.25	—	13.25	341	13.50	—	13.50
144	35.00	25.00	60.00	346	34.00	—	34.00
153	3.00	5.00	8.00	349	13.50	5.00	18.50
160	9.00	—	9.00	350	10.00	—	10.00
165	35.50	—	35.50	355	15.00	10.00	25.00
167	13.00	5.00	18.00	401	3.00	5.00	8.00
200	15.00	—	15.00				
213	26.00	—	26.00		1105.03	547.00	1,652.03

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Члени У. Н. Союза зложили в листопаді 1926 р. $1,105.03
Відділи У. Н. Союза зложили в листопаді 1926 р. 547.00
Жертви від нечленів У. Н. Союза в листопаді 1926 р. 6.10

В місяци листопаді 1926 р. зложили разом $1,658.13
По конець жовтня 1926 р. проголошено жертв 6,878.50

По конець листопада 1926 р. зложено разом жертв $8,536.63

ПОІМЕННИЙ ВИКАЗ ЖЕРТВ
НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
за місяць листопад 1926 року.

ВІДДІЛ 8

Товариство Подільська Січ в Йонкерс, Н. Й.

Жертва з каси і часть від членів проголошено
Дістано жертви від чл. $22.00
Разом $22.00

Чолій Николай .... $ 1.00
Дучинський Іван 10.00
Газдунь Вартоломий 1.00
Кренца Тома 1.00
Кучман Петро 1.00
Ващин Михайло 1.00
Леткі Семен 1.00
Бабій Онуфер 1.00
Хицяк Антін 1.00
Мазур Никола 1.00
Нечесноф Трофим 1.00
Пилипишин Теодор 1.00
Кривий Александер 1.00

ВІДДІЛ 29.

Бр. Преображення Господне в Рон, Па.

Жертва з каси відділу ... $ —
Жертви від членів 50.00
Разом $50.00

Бат Николай $1.00
Трус Теофіль 1.00
Адамчак Павло 1.00
Балутянський Василь 1.00
Бережаський Іван 1.00
Безнощак Григорій 1.00
Влюй Василь 1.00
Бирич Гнат 1.00
Цірка Григорій 1.00
Федак Василь 1.00
Хромчак Андрій 1.00
Грозьо Іван (мол.) 1.00
Грозьо Стефан 1.00
Грозьо Андрій 1.00
Гловацький Теодор 1.00
Гулик Тимко 1.00
Гривняк Михайло 1.00
Гривняк Дмитро 1.00
Гривняк Юрко 1.00
Грицько Микола 1.00
Яхван Евстахій 1.00
Козмовський Іван 1.00
Кульматицький Мих. 1.00
Коваль Йосиф 1.00
Кулявий Іван 1.00
Мандзяк Стефан 1.00
Моряк Стефан 1.00
Малищак Іван 1.00
Няй Ігнатій 1.00
Парщнік Марія 1.00
Петрочко Антін 1.00
Родко Теодор 2.00
Савка Олекса 1.00
Сокальський Мирон 2.00
Шкварла Захарій 1.00
Тимец Роман 1.00
Вайпа Антін 1.00
Здирко Петро 1.00
Коваль Михайло 1.00
Каплун Григорій 1.00
Сторошка Василь 1.00
Каплун Іван 1.00
Лійпус Іван 1.00
Пашкевич Іван 1.00
Радко Теодор Василь 1.00
Гавришко Стефан 1.00
Костюк Николай 1.00
Білівят Федор 1.00

ВІДДІЛ 36.

Сестр. Пр. Богородиці в Рочестер, Н. Й.

Жертва з каси відділу ... $25.00
Жертви від членів 42.00
Разом $67.00

Дуда Текля .... $ .50
Фенцур Катерина 1.00
Гіль Марія 1.00
Гунька Зофія 2.00
Грицак Настя 1.00
Яцків Зофія 1.00
Кий Марія 1.00
Лотоцька Анна 1.00
Шеремета Наталка 1.00
Войцеховська Настя 1.00
Барнас Анна 1.00
Борашевська Анна .... .50
Білей Марія 1.00
Білей Катерина 1.00
Чугай Анна мол. 1.00
Чугай Анна ст. 1.00
Чайчук Анна 1.00
Ходяк Марія 1.00
Худяк Анна 1.00
Галушка Зофія 1.00
Гриняк Анна 75
Гойсак Марія 1.00
Юшка Олена 1.00
Ковба В. Катерина 1.00
Лиса Юстина 1.00
Луцишин Катерина 1.00
Ланяк Юлія 75
Максимців Анна 1.00
Мацковська Анна 1.00
Олексин Катерина 1.00
Озарів Анастазія 75
Паснак Анна 1.00
Паснак Анна мол. 1.00
Петрів Настя 1.00
Попович Марія 75
Росоловська Параска 1.00
Сорохтій Марія 1.00
Стрилець Анна 1.00
Воляк Анна 1.00
Ковальчук Анна 1.00
Скробач Анна 1.00
Скробач Олена 1.00
Мудрик Марта 1.00

—o—

ВІДДІЛ 38.

Бр. св. О. Николая в Оборн, Н. Й.

Жертва з каси відділу ... $25.00
Жертви від членів ...... —
Разом $25.00

—o—

ВІДДІЛ 46.

Тов. Воля в Ню Йорку Н. Й.

Жертву з каси відділу і від членів проголошено.
Дістано жертв від членів $8.00
Разом $8.00

Навроцький Стефан $5.00
Гринівський Ярослав 3.00

—o—

ВІДДІЛ 53.

Тов. ім. Івана Франка в Пітсбург Па.

Жертва з каси відділу ... $ —
Жертви від членів 3.50
Разом $3.50

Шпікула Павло $1.00
Шпікула Анна 1.00
Шпікула Еміліян 25
Шпікула Мирослав 25
Шпікула Богдан 25
Шпікула Ярослав 25
Шпікула Роман 25
Шпікула Наталка 25

(Дальше буде).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

—o—

ДЕТРОЙТ, МИШ.

Малі діти рівнож жертвують.

В день 1-го листопада пояснював я дітям про листопадове свято, що воно має в нас Українців те саме значіннє, що в Американцях „4th of July". Розповідав також про тих героїв, що воскресили були Україну 1-го листопада 1918. В честь цего свята і тих героїв, що віддали своє життє за Неньку Україну, відспівали діти кілька стрілецьких пісень, тих самих, що з ними на устах йшли стрільці до бою. — Це не був ані концерт ані вечерок, але скромне шкільне свято.

Між иншим розповідав я дітям про інвалідів (кріпл солджерс"), що вони бились за Україну, але тепер не можуть заробити собі на житте, а Поляки не хотять давати їм нічого, тому ми повинні збирати жертви в це свято і тими жертвами давати засоби до життя тим інвалідам. — Через жертви ми їм справляємо радість, бо в той спосіб усмирюємо їх болі.

Коли поспитався я дітей, чи мав би хто охоту відмовити собі цукорків, а ті гроші дати на „кріпл солджерс", що бились за Україну, то громозвучно посипались оклики: „Я, я, я!" Почувши таку заяву дітей, постановив я збирати від них датки через цілий місяць. — Сказав дітям, що ту збірку зашлю в імени Укр. Нар. Школи тим борцям інвалідам, що боролись за Україну. Діти раділи, що т й вони зможуть помогти тим нещасним борцям.

Зібрав я всіх датків від дітей на суму $4.00. Справді мала це жертва, але щира, сердечна, від малих дітей, тих, що мають заступити нас, коли зложать наші кости в сиру могилу. Мені одному здається, що ніколи не має тої вартости $1.00 дорослої людини, що дитячий 1 цент. Бо дорослий дає з обовязку, а дитина то зі щирого почуття. Тому буду прохати проголосити в часописі цю збірку і всі імена дітей, які зложили датки, а то буде заохотою і радостю для них і для других.

Зложили слідуючі діти:

Зофія Марцинюк 10 ц., Марія Мотраль 15 ц., Евгенія Бендина 19 ц., Стефан Музичка 10 ц., Анастазія Патра 25 ц., Анна Сосновська 28 ц., Елисавета Сосновська 28 ц., Наталя Чарнецька 25 ц., Емілія Чарнецька 25 ц., Петро Михальчук 10 ц., Стася Горішна $1.00, Оля Перон 20 ц., Кася Сіґда 10 ц., Оля Сіґда 10 ц., Марія Діжмарук 5 ц., Гриць Музичка 5 ц., Микола Музичка 5 ц., Іван Сіґда 5 ц., Іван Андрушко 5 ц., Оля Андрушко 5 ц.

Разом $3.65.

Діти від 6—8 літ зложили центами 35 ц. Разом зібрано $4.00 і вислано до Обеднання.

Роман М. Дмитрів.